

**МОНГОЛ УЛС БОЛОН АЗИЙН ХӨГЖЛИЙН БАНК ХООРОНДЫН
“САНХҮҮЖИЛТИЙН ЕРӨНХИЙ ХӨТӨЛБӨР”-ИЙГ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ГАРАХ ЗАРДЛЫН
ТООЦОО**

УЛААНБААТАР ХОТ

2025 ОН

НЭГ ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ.

Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1 дэх хэсэгт “Хууль тогтоомжийн төслийг баталснаар тухайн хууль тогтоомжийн үйлчлэх хүрээнд хамрагдах иргэн, хуулийн этгээд, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд үүсэх зардлын тооцоог тухай бүр гаргаж, зардал, үр өгөөжийн харьцааг энэ хуулийн 12.1.4-т заасан аргачлалын дагуу тодорхойлно.” гэж заасны дагуу Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр соёрхон батлах тухай хуулийн төсөл батлагдсанаар уг хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарах иргэн, хуулийн этгээд, төрийн байгууллагын үйл ажиллагаанд үүсэх зардлыг Монгол Улсын Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар батлагдсан “Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийх аргачлал” /цаашид “аргачлал” гэх/-ын дагуу тооцлоо.

Тусгагдсан зохицуулалттай уялдан зардал үүсгэх болон үүсгэж болзошгүй зүйл, заалтыг Хууль тогтоомжийн тухай хууль болон Засгийн газрын 2016 оны 59 дүгээр тогтоолын 4 дүгээр хавсралтаар баталсан “Хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоог хийх аргачлал”-ын дагуу судлалаа.

ХОЁР. УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮҮСЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хооронд 2025 оны 11 дүгээр сарын 04-ний өдөр байгуулсан “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийг соёрхон баталснаар Улсын төсвөөс аливаа зардал гарахгүй бөгөөд “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийг соёрхон баталснаар Монгол Улс нь Азийн хөгжлийн банкнаас зээл авах үүрэг хүлээхгүй болно.

Харин тус “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл хөтөлбөрүүдийн тусгайлсан Зээлийн хэлэлцээрийг байгуулж, Зээлийн хэлэлцээрийн хүрээнд ашиглалт гарсан тохиолдолд тус ашиглалт нь Засгийн газрын авч ашиглах гадаад төслийн зээлийн хэмжээнд багтах бөгөөд Зээлдэгч болох Монгол Улсын Засгийн газрын зүгээс өрийн үйлчилгээнд Зээлийн хэлэлцээрт заасны дагуу төлбөр, шимтгэл төлөхөөр байгаа тул өрийн үйлчилгээнд төлөх төлбөрийг дараах нөхцөлийн дагуу тооцооллоо.

Азийн хөгжлийн банкнаас энгийн болон хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй зээлийн эх үүсвэр санал болгож байгаа болно. Зээлийн эх үүсвэрийн нөхцөл дараах байдалтай байна. Үүнд:

Хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй зээлийн хэмжээ: 243.8 сая ам.доллар	Энгийн нөхцөлтэй зээлийн хэмжээ: 231.2 сая ам.доллар
Зээлийн хүү: 2% тогтмол хүүтэй	Зээлийн хүү: SOFR+0.6% хувьсах хүүтэй

Хөрөнгө нөөц баталгаажуулсны төлбөр: 0% Хугацаа: 25 жил Үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаа: 5 жил	Хөрөнгө нөөц баталгаажуулсны төлбөр: 0.15% Хугацаа: 25 жил Үндсэн төлбөрөөс чөлөөлөгдөх хугацаа: 5 жил
---	--

Энгийн нөхцөлтэй эх үүсвэрийн зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарь

Жил	Хагас жил	Зээлийн үлдэгдэл	Ашиглалт	Үндсэн төлбөр	Хүүгийн төлбөр	Хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны төлбөр
2026	1	-	12,288,513.00	-	-	164,183.62
	2	12,288,513.00	12,288,513.00	-	288,104.19	154,967.23
2027	3	24,577,026.00	24,528,513.50	-	576,208.37	136,570.85
	4	49,105,539.50	24,528,513.50	-	1,151,279.37	118,174.46
2028	5	73,634,053.00	39,248,514.00	-	1,726,350.37	88,738.07
	6	112,882,567.00	39,248,514.00	-	2,646,531.78	59,301.69
2029	7	152,131,081.00	25,713,514.50	-	3,566,713.19	40,016.55
	8	177,844,595.50	25,713,514.50	-	4,169,566.54	20,731.42
2030	9	203,558,110.00	13,826,015.00	-	4,772,419.89	10,361.91
	10	217,384,125.00	13,815,875.00	-	5,096,570.81	-
2031	11	231,200,000.00	-	5,780,000.00	5,420,484.00	-
	12	225,420,000.00	-	5,780,000.00	5,284,971.90	-
2032	13	219,640,000.00	-	5,780,000.00	5,149,459.80	-
	14	213,860,000.00	-	5,780,000.00	5,013,947.70	-
2033	15	208,080,000.00	-	5,780,000.00	4,878,435.60	-
	16	202,300,000.00	-	5,780,000.00	4,742,923.50	-
2034	17	196,520,000.00	-	5,780,000.00	4,607,411.40	-
	18	190,740,000.00	-	5,780,000.00	4,471,899.30	-
2035	19	184,960,000.00	-	5,780,000.00	4,336,387.20	-
	20	179,180,000.00	-	5,780,000.00	4,200,875.10	-
2036	21	173,400,000.00	-	5,780,000.00	4,065,363.00	-
	22	167,620,000.00	-	5,780,000.00	3,929,850.90	-
2037	23	161,840,000.00	-	5,780,000.00	3,794,338.80	-

	24	156,060,000.00	-	5,780,000.00	3,658,826.70	-
2038	25	150,280,000.00	-	5,780,000.00	3,523,314.60	-
	26	144,500,000.00	-	5,780,000.00	3,387,802.50	-
2039	27	138,720,000.00	-	5,780,000.00	3,252,290.40	-
	28	132,940,000.00	-	5,780,000.00	3,116,778.30	-
2040	29	127,160,000.00	-	5,780,000.00	2,981,266.20	-
	30	121,380,000.00	-	5,780,000.00	2,845,754.10	-
2041	31	115,600,000.00	-	5,780,000.00	2,710,242.00	-
	32	109,820,000.00	-	5,780,000.00	2,574,729.90	-
2042	33	104,040,000.00	-	5,780,000.00	2,439,217.80	-
	34	98,260,000.00	-	5,780,000.00	2,303,705.70	-
2043	35	92,480,000.00	-	5,780,000.00	2,168,193.60	-
	36	86,700,000.00	-	5,780,000.00	2,032,681.50	-
2044	37	80,920,000.00	-	5,780,000.00	1,897,169.40	-
	38	75,140,000.00	-	5,780,000.00	1,761,657.30	-
2045	39	69,360,000.00	-	5,780,000.00	1,626,145.20	-
	40	63,580,000.00	-	5,780,000.00	1,490,633.10	-
2046	41	57,800,000.00	-	5,780,000.00	1,355,121.00	-
	42	52,020,000.00	-	5,780,000.00	1,219,608.90	-
2047	43	46,240,000.00	-	5,780,000.00	1,084,096.80	-
	44	40,460,000.00	-	5,780,000.00	948,584.70	-
2048	45	34,680,000.00	-	5,780,000.00	813,072.60	-
	46	28,900,000.00	-	5,780,000.00	677,560.50	-
2049	47	23,120,000.00	-	5,780,000.00	542,048.40	-
	48	17,340,000.00	-	5,780,000.00	406,536.30	-
2050	49	11,560,000.00	-	5,780,000.00	271,024.20	-
	50	5,780,000.00	-	5,780,000.00	135,512.10	-
НИЙТ			231,200,000.00	231,200,000.00	135,113,666.53	793,045.79

Хөнгөлөлттэй нөхцөлтэй эх үүсвэрийн зээлийн эргэн төлөлтийн хуваарь

Жил	Хагас жил	Зээлийн үлдэгдэл	Ашиглалт	Үндсэн төлбөр	Хүүгийн төлбөр
-----	-----------	------------------	----------	---------------	----------------

2026	1	-	12,963,513.00	-	-
	2	12,963,513.00	12,963,513.00	-	129,635.13
2027	3	25,927,026.00	25,973,513.50	-	259,270.26
	4	51,900,539.50	25,973,513.50	-	519,005.40
2028	5	77,874,053.00	41,378,514.00	-	778,740.53
	6	119,252,567.00	41,378,514.00	-	1,192,525.67
2029	7	160,631,081.00	27,038,514.50	-	1,606,310.81
	8	187,669,595.50	27,038,514.50	-	1,876,695.96
2030	9	214,708,110.00	14,551,015.00	-	2,147,081.10
	10	229,259,125.00	14,540,875.00	-	2,292,591.25
2031	11	243,800,000.00	-	6,095,000.00	2,438,000.00
	12	237,705,000.00	-	6,095,000.00	2,377,050.00
2032	13	231,610,000.00	-	6,095,000.00	2,316,100.00
	14	225,515,000.00	-	6,095,000.00	2,255,150.00
2033	15	219,420,000.00	-	6,095,000.00	2,194,200.00
	16	213,325,000.00	-	6,095,000.00	2,133,250.00
2034	17	207,230,000.00	-	6,095,000.00	2,072,300.00
	18	201,135,000.00	-	6,095,000.00	2,011,350.00
2035	19	195,040,000.00	-	6,095,000.00	1,950,400.00
	20	188,945,000.00	-	6,095,000.00	1,889,450.00
2036	21	182,850,000.00	-	6,095,000.00	1,828,500.00
	22	176,755,000.00	-	6,095,000.00	1,767,550.00
2037	23	170,660,000.00	-	6,095,000.00	1,706,600.00
	24	164,565,000.00	-	6,095,000.00	1,645,650.00
2038	25	158,470,000.00	-	6,095,000.00	1,584,700.00
	26	152,375,000.00	-	6,095,000.00	1,523,750.00
2039	27	146,280,000.00	-	6,095,000.00	1,462,800.00
	28	140,185,000.00	-	6,095,000.00	1,401,850.00
2040	29	134,090,000.00	-	6,095,000.00	1,340,900.00
	30	127,995,000.00	-	6,095,000.00	1,279,950.00

2041	31	121,900,000.00	-	6,095,000.00	1,219,000.00
	32	115,805,000.00	-	6,095,000.00	1,158,050.00
2042	33	109,710,000.00	-	6,095,000.00	1,097,100.00
	34	103,615,000.00	-	6,095,000.00	1,036,150.00
2043	35	97,520,000.00	-	6,095,000.00	975,200.00
	36	91,425,000.00	-	6,095,000.00	914,250.00
2044	37	85,330,000.00	-	6,095,000.00	853,300.00
	38	79,235,000.00	-	6,095,000.00	792,350.00
2045	39	73,140,000.00	-	6,095,000.00	731,400.00
	40	67,045,000.00	-	6,095,000.00	670,450.00
2046	41	60,950,000.00	-	6,095,000.00	609,500.00
	42	54,855,000.00	-	6,095,000.00	548,550.00
2047	43	48,760,000.00	-	6,095,000.00	487,600.00
	44	42,665,000.00	-	6,095,000.00	426,650.00
2048	45	36,570,000.00	-	6,095,000.00	365,700.00
	46	30,475,000.00	-	6,095,000.00	304,750.00
2049	47	24,380,000.00	-	6,095,000.00	243,800.00
	48	18,285,000.00	-	6,095,000.00	182,850.00
2050	49	12,190,000.00	-	6,095,000.00	121,900.00
	50	6,095,000.00	-	6,095,000.00	60,950.00
НИЙТ			243,800,000.00	243,800,000.00	60,780,856.10

- АХБ-аас авах 475.0 сая ам.долларыг 4 төслийн хүрээнд 2-5 жилийн хугацаанд ашиглах бөгөөд үүнээс **243.8 сая ам.долларын эх үүсвэрт хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны төлбөр төлөхгүй** харин 231.2 сая ам.долларын зээлийн хөрөнгөд ашиглагдаагүй зээлийн үлдэгдэлд хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны төлбөр болох 0.15 хувийн төлбөр төлнө. Хөрөнгө нөөцлөн баталгаажуулсны төлбөрт нийт **793,045.79 ам.доллар** буюу ойролцоогоор 2.8 тэрбум төгрөг төлөгдөх тооцоололтой байна.
- Зээлийн хүүгийн төлбөрийг ашигласан зээлийн дүнгээс тооцож төлөх бөгөөд 475.0 сая ам.долларын эх үүсвэрээс **243.8 сая ам.долларын эх үүсвэрт 2 хувийн хүү** төлөх бөгөөд 231.2 сая ам.долларын эх үүсвэрт SOFR+0.6 хувийн хүү төлнө. Үүнээс 2026-2050 он хүртэл нийт зээлийн хүүд 195.9 сая ам.доллар

(694.5 тэрбум төгрөг) төлөхөөр байна. Зээлийн хөрөнгийг 2030 онд бүрэн ашиглахаар тооцож байгаа тул 2031 онд хүүгийн төлбөрт хамгийн өндөр дүн буюу 15.5 сая ам.доллар, үндсэн төлбөрийн эргэн төлөлтөөс хамаарч хүүгийн төлбөр тогтмол буурах тул 2050 онд хүүгийн төлбөрт хамгийн бага дүн буюу 589.4 мянган ам.доллар тус тус төлөхөөр байна.

- Ашиглалтын төсөөлөл өөрчлөгдсөн тохиолдолд дээрх тооцоолол өөрчлөгдөнө.
- Энгийн нөхцөлтэй зээлийн хүү нь SOFR + 0.6 хувь буюу хувьсах хүүтэй байна. Дээрх тооцоололд 2025 оны 12 дугаар сарын 11-ний байдлаар Азийн хөгжлийн банкнаас зарласан хүүгийн тооцооллын дагуу эргэн төлөлтийн хуваарийг тооцсон болно.¹ SOFR хүүгийн түвшин өөрчлөгдсөн тохиолдолд дээрх хүүгийн төлбөрийн дүнгүүд мөн өөрчлөгдөнө.

ГУРАВ. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДЭД ҮҮСЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хоорондын Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хооронд 2025 оны 11 дүгээр сарын 04-ний өдөр байгуулсан “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөлд хуулийн этгээдэд шууд үүрэг бий болгосон заалт агуулаагүй тул аргачлалд заасны дагуу цаашид зардал үүсгэх эсэхийг тооцоолох шаардлагагүй гэж үзлээ.

ДӨРӨВ. ИРГЭНД ҮҮСЭН ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хоорондын Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хооронд 2025 оны 11 дүгээр сарын 04-ний өдөр байгуулсан “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийг соёрхон батлах тухай хуулийн төсөлд иргэнд шууд үүрэг бий болгосон заалт агуулаагүй тул аргачлалд заасны дагуу цаашид зардал үүсгэх эсэхийг тооцоолох шаардлагагүй гэж үзлээ.

ТАВ. ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ҮҮСЭХ ЗАРДЛЫН ТООЦОО

Монгол Улс болон Азийн хөгжлийн банк хооронд 2025 оны 11 дүгээр сарын 04-ний өдөр байгуулсан “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийг соёрхон баталснаар Улсын төсвөөс аливаа зардал гарахгүй.

Харин “Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр”-ийн хүрээнд хэрэгжүүлэх төсөл хөтөлбөрүүд бүрэн хэрэгжиж дуусах үед зээлийн эх үүсвэрээр баригдсан барилга байгууламжууд болон тоног төхөөрөмжийг улсын болон орон нутгийн өмчид шилжүүлэн ашиглалтад хүлээн авах үед:

- барилгын ашиглалтын зардал (дулаан, ус, эрчим хүч, засвар үйлчилгээ),

¹ <https://www.adb.org/sites/default/files/page/615371/adb-indicative-rates-20251211.pdf>

- хүний нөөцийн зардал (багш, ажилчдын нэмэгдэл орон тоо), зэрэг зардал улсын төсөвт тодорхой хэмжээний нэмэлт ачаалал үүсгэнэ.

ЗУРГАА. ХЯЛБАРЧЛАХ БОЛОМЖИЙГ ШАЛГАЖ, ҮР ДҮНГ ТАНИЛЦУУЛАХ

Зардлын тооцооноос дүгнэхэд хуулийн төслийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотойгоор иргэн, хувийн хэвшилд нэмэлт зардал гарахгүй ба одоо хэрэгжиж буй хууль, тогтоомж, төрийн байгууллагуудын чиг үүргийн хүрээнд шаардлагатай зохицуулалтууд хийгдэх боломжтой.

оОо